

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ústí nad Labem rozhodl samosoudcem JUDr. Petrem Černým, Ph.D. v právní věci **žalobkyně: J. E.**, bytem „X“, proti **žalované: České správě sociálního zabezpečení**, se sídlem v Praze 5, ul. Křížová č.p. 25, PSČ 225 08, v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 17.10.2012, č.j. „X“, o vdovský důchod

t a k t o :

- I.** Žaloba se **z a m í t á.**
- II.** Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobkyně se žalobou, která byla podána v zákonem stanovené lhůtě, domáhala přezkoumání zákonnosti napadeného rozhodnutí žalované České správy sociálního zabezpečení ze dne 17.10.2012, č.j. „X“, kterým byly zamítnuty její námitky proti rozhodnutí žalované ze dne 25.7.2012, č.j. „X“. Uvedeným rozhodnutím ze dne 25.7.2012 odňala žalovaná žalobkyni od 6.8.2012 vdovský důchod podle ustanovení § 56 odst. 1 písm. a) zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění (dále jen „zákon o důchodovém pojištění“), neboť dne 25.6.2012 dítě, P. E., nar. „X“, dovršil 26 let a nebylo prokázáno, že žalobkyně splňuje podmínky nároku na vdovský důchod z jiného důvodu než z důvodu péče o dítě.

V žalobě uvedla, že je vdova od roku 1990 a pobírala vdovský důchod a sirotčí důchod na syna, který dne 25.6.2012 dovršil 26 let. Sirotčí důchod byl synovi rozhodnutím žalované odebrán. Dalším rozhodnutím byl žalobkyni odebrán vdovský důchod. Proti tomu podala námitku a doložila úředně ověřené rodné listy zbývajících dětí. Myslí si, že podmínky nároku na vdovský důchod splňuje, výklady zákonů se jí zdají být nejednoznačné, a proto žádá přezkum žalobou napadeného rozhodnutí.

Žalovaná v písemném vyjádření k žalobě uvedla, že podle posledního doloženého potvrzení o studiu ze dne 27.10.2009 měl syn žalobkyně P. E. studovat na vysoké škole do konce školního roku 2011/2012. Jelikož však P. E. dosáhl dne 25.6.2012 věku 26 let, vydala žalovaná automatizované rozhodnutí o odnětí sirotčího důchodu od 6.7.2012 z důvodu dovršení věku 26 let. Následně bylo rozhodnuto žalobou napadeným rozhodnutím i o odnětí vdovského důchodu žalobkyně, neboť nebylo prokázáno, že by žalobkyně nadále splňovala nárok na vdovský důchod. V této souvislosti odkázala žalovaná na ustanovení § 50 odst. 1, § 85 zákona o důchodovém pojištění a ustanovení II bod 7 z.č. 306/2008 Sb., kterým se mění zákon č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony. Po podání námitek, v nichž žalobkyně uvedla, že vychovala 3 děti a tedy splňuje podmínky ustanovení § 46 odst. 2 zákona č. 100/1988 Sb., o sociálním zabezpečení, ve znění účinném do 31.12.1995 (dále jen „zákon o sociálním zabezpečení“), předložila rodné listy dcer J., narozené „X“, a N., narozené „X“. Z dokladů je zřejmé, že tyto dcery nejsou dětmi zemřelého D. E. Jestliže obě později narozené dcery nebyly dcerami zemřelého a neprošly výchovou v jeho rodině, nelze uznat výchovu 3 dětí jako důvod přiznání vdovského důchodu. Žalobkyně nijak neprokázala, že plní některou z taxativně vyjmenovaných podmínek pro pokračování nároku na vdovský důchod, a proto by žaloba měla být zamítnuta.

Žalobkyně při jednání plně odkázala na podanou žalobu a ponechala rozhodnutí na úvaze soudu.

Pověřená pracovnice žalované při jednání soudu v plném rozsahu odkázala na své vyjádření a navrhla žalobu zamítnout.

Soud při jednání k návrhu žalobkyně provedl důkaz rozhodnutím žalované ze dne 3.5.2012, č.j. 6754091575, kterým byl od 6.7.2012 odňat sirotčí důchod jejího syna P. E.

Napadené rozhodnutí soud přezkoumával podle části třetí dílu prvního hlavy druhé zák. č. 150/2002 Sb. soudního řádu správního (dále jen „s.ř.s.“), která vychází z dispoziční zásady vyjádřené v ustanoveních § 71 odst. 1 písm. c), písm. d), odst. 2 věty druhé a třetí a § 75 odst. 2 věty první tohoto zákona. Z této zásady vyplývá, že soud přezkoumává zákonnost napadeného rozhodnutí, a to pouze v rozsahu, který žalobce uplatnil v žalobě nebo během dvouměsíční lhůty po oznámení rozhodnutí dle § 72 odst. 1 věty první s.ř.s. Povinností žalobce je proto tvrdit, že správní rozhodnutí nebo jeho část odporuje konkrétnímu zákonnému ustanovení a toto tvrzení zdůvodnit. Nad rámec žalobních námitek musí soud přihlídnout toliko k vadám napadeného rozhodnutí, k nimž je nutno přihlížet bez návrhu nebo které vyvolávají nicotnost napadeného rozhodnutí podle § 76 odst. 2 s.ř.s. Takové nedostatky však v projednávané věci nebyly zjištěny.

Ze správního spisu postoupeného žalovanou bylo mimo jiné zjištěno, že žalobkyně ode dne 14.7.1990 pobírala vdovský důchod po svém manželovi D. E. V době přiznání vdovského důchodu upravovalo tento nárok ustanovení § 46 zákona o sociálním zabezpečení.

Podle § 46 odst. 1 zákona o sociálním zabezpečení vdova má nárok na vdovský důchod po dobu jednoho roku od smrti manžela.

Podle § 46 odst. 2 zákona o sociálním zabezpečení po uplynutí doby uvedené v odstavci 1 má vdova nárok na vdovský důchod, jestliže

- a) je invalidní,
- b) pečuje aspoň o jedno nezaopatřené dítě,
- c) vychovala aspoň tři děti,
- d) dosáhla věku 45 let a vychovala dvě děti,
- e) dosáhla věku 50 let, nebo

f) dosáhla věku aspoň 40 let ke dni smrti manžela, který zemřel následkem pracovního úrazu utrpěného při plnění pracovních úkolů v zaměstnání I. pracovní kategorie za okolností uvedených v § 19 odst. 1 nebo který zemřel za okolností uvedených v § 34 odst. 3 větě druhé.

V současnosti upravuje nárok na vdovský důchod mimo jiné ustanovení § 50 odst. 2 zákona o důchodovém pojištění, které stanoví, že po uplynutí doby uvedené v odstavci 1 má vdova nárok na vdovský důchod, jestliže

- a) pečuje o nezaopatřené dítě,
- b) pečuje o dítě, které je závislé na péči jiné osoby ve stupni II (středně těžká závislost) nebo stupni III (těžká závislost) anebo stupni IV (úplná závislost),
- c) pečuje o svého rodiče nebo rodiče zemřelého manžela, který s ní žije v domácnosti a je závislý na péči jiné osoby ve stupni II (středně těžká závislost) nebo stupni III (těžká závislost) anebo stupni IV (úplná závislost),
- d) je invalidní ve třetím stupni, nebo
- e) dosáhla alespoň věku o 4 roky nižšího, než činí důchodový věk stanovený podle § 32 pro muže stejného data narození nebo důchodového věku, je-li důchodový věk nižší.

Soud však konstatuje, že dítětem, resp. nezaopatřeným dítětem, ve smyslu ustanovení § 46 odst. 2 zákona o sociálním zabezpečení a ustanovení § 50 odst. 2 zákona o důchodovém pojištění není každé dítě, ale pouze to, které má po zemřelém nárok na sirotčí důchod, a dítě, které bylo v rodině zemřelého vychováváno, jde-li o vlastní (osvojené) dítě vdovy nebo bylo-li dítě aspoň jedním z nich převzato do dne smrti manžela do trvalé péče nahrazující péči rodičů (srov. § 46 odst. 3 zákona o sociálním zabezpečení a ustanovení § 50 odst. 3 zákona o důchodovém pojištění). Nezaopatřeným dítětem se rozumí pouze dítě, které splňuje uvedené požadavky a navíc není starší 26 let (srov. § 20 odst. 3 zákona o důchodovém pojištění).

Obecně řečeno tak lze uvést, že na vdovský důchod byl a je nárok pouze v případě péče vdovy o dítě, které má k zemřelému určitý zákonem požadovaný vztah.

V daném případě bylo ze správního spisu zjištěno a mezi stranami je nesporné, že dne 25.6.2012 dovršil syn zemřelého manžela žalobkyně 26 let a přestal tak být nezaopatřeným dítětem [viz § 46 odst. 2 písm. b) zákona o sociálním zabezpečení, § 50 odst. 2 písm. a) zákona o důchodovém pojištění], čímž zanikl nárok žalobkyně na vdovský důchod z důvodu péče o nezaopatřené dítě. Ve věci bylo žalobkyní pouze namítáno jako další důvod pro přiznání vdovského důchodu péče o další dvě nezletilé děti. Mezi stranami je nesporné a ze správního spisu (rodných listů) jednoznačně vyplývá, že obě děti žalobkyně se narodily až po smrti zemřelého D. E. a tento není jejich otcem. Lze tedy s jistotou konstatovat, že tyto děti nemají k zemřelému žádný vztah a nelze je považovat za děti uvedené v ustanovení § 50 odst. 2 zákona o důchodovém pojištění a nebyly by považovány ani za děti uvedené v ustanovení §

46 odst. 2 zákona o sociálním zabezpečení. Je tedy zřejmé, že existence dalších dětí, které již nemají vztah k zemřelému, nemůže založit nárok na vdovský důchod žalobkyně. Žalobkyní předložené rozhodnutí ze dne 3.5.2012 v druhé části výroku, v němž bylo uvedeno, že ostatní důchodové dávky náleží v úhrnné výši 6844,- Kč, pouze upravovalo stav v období mezi rozhodnutím o odnětí sirotčího důchodu a rozhodnutím o odnětí vdovského důchodu, avšak nemá žádný vliv na nárok žalobkyně na vdovský důchod. Žalovaná tak postupovala v souladu se zákonem, pokud vdovský důchod žalobkyni odňala podle § 56 odst. 1 písm. a) zákona o důchodovém pojištění.

S ohledem na shora uvedené skutečnosti tedy soud dospěl k závěru, že žaloba není důvodná, a proto ji ve výroku rozsudku ad I. podle ust. § 78 odst. 7 s.ř.s. zamítl.

Současně soud podle ust. § 60 odst. 1 a 2 s.ř.s. ve výroku rozsudku ad II. nepřiznal žádnému z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, když žalobkyně nebyla ve věci úspěšná a žalované náhrada nákladů řízení nepřísluší a ani ji nepožadovala.

Poučení: Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Ústí nad Labem dne 6. ledna 2014

JUDr. Petr Černý, Ph.D. v.r.
samosoudce

Za správnost vyhotovení:
Iva Tovarová